

Arts gaat voor acteer carrière

Mehrnoush Rahmani gaf haar bestaan als arts op om actrice te worden. Die missie is geslaagd, ze speelt onder meer in de RTL4-serie *Moordvrouw*. Toch is haar verhaal (nog) geen successtory. “In de acteerwereld is kwaliteit van secundair belang.”

Haar moeder werkte als chef in de centrale medische bibliotheek in Teheran. “Soms at ik met haar in het ziekenhuis”, weet Mehrnoush Rahmani (33) nog. “Daar is mijn fascinatie voor geneeskunde ontstaan. Mijn moeder vertelde vol lof over de bijzondere mensen in die witte jassen.” Het is een van haar eerste herinneringen. Rahmani was vijf toen ze met haar ouders naar Nederland vertrok. Op die leeftijd danste en zong ze al, later ging ze ook toneelspelen. “Ik zag het als hobby en zeker niet als toekomstig werk. Het stond buiten kijf dat ik arts zou worden.”

Op de middelbare school gaf ze haar hobby op. Tijdens het tweede jaar van haar studie geneeskunde in Groningen blies ze hem nieuw leven in. “Ik zat in de trein en raakte in gesprek met een jongeman. Hij had natuurkunde gestudeerd en zat op de Toneelacademie. Dat gesprek wakkerde iets in me aan.” Rahmani meldde zich aan bij de amateurtheaterschool in Groningen en kwam erachter hoezeer ze het toneelspelen had gemist. “Het was alsof een ander deel van mijn brein werd geactiveerd, alsof alle zintuigen ineens openstonden. Dat gevoel werkte verslavend.” Er ontstond een sluimerend verlangen om meer te gaan doen met deze hobby.

Maar de studie bleef het belangrijkste. Rahmani studeerde af en vertrok naar Amsterdam, waar ze als arts in de psychiatrie en de verslavingszorg ging werken. Dat deed ze vier dagen in de week. De vijfde dag bracht ze door op een parttime kleinkunstopleiding. Totdat ze na twee jaar niet meer genoeg had aan die ene dag toneel. “Daar kwam bij dat ik in mijn werk tegen slordigheid en inefficiëntie aanliep. Ik ben een perfectionist, maar in de praktijk kun je niet alles perfect doen.”

Ze besloot auditie te doen voor de Toneelacademie, een fulltime-opleiding van vier jaar. “Ik kies vaak voor de verstandige weg, maar het verlangen was simpelweg te groot.” Haar talent werd onderkend en ze werd aangenomen op de academie in Maastricht, waar ze veel leerde. “Als actrice moet je het niet te perfect willen doen; best een opgave voor een perfectionist. Acteren is losla-

‘Acteren is loslaten en het ondergaan’

ten en het ondergaan.” Ze neemt haar rol als Samantha Fardjam in *Moordvrouw* als voorbeeld. “Het gaat supersnel op de set. Meestal is er geen tijd om te repeteren. Je bereidt je voor, krijgt enkele aanwijzin-

gen van de regisseur en dan vertolk je de rol op jouw manier. Dat vraagt om een groot inbeeldingsvermogen. Levenservaringen, zoals mijn ervaringen in de psychiatrie en de verslavingszorg, zijn daarbij goud waard.”

Perzische roots

Het grootste verschil tussen de medische wereld en de acteerwereld is de invloed van Rahmani's Perzische roots op de kansen die ze krijgt. “Als je in de geneeskunde vooroploopt in resultaten, word je beloond. Kwaliteit is er bepalend voor succes. In de wereld waarin ik me nu begeef, is kwaliteit van secundair belang. In tegenstelling tot mijn blanke collega's die zeer uiteenlopende rollen krijgen, word ik beperkt tot een selectie van vaak

stereotiepe, allochtone rollen. Voor de meeste ‘gewone’ rollen kom ik niet in aanmerking.” En dat doet pijn. “Het is alsof ik wel mag meespelen op het schoolplein, maar alleen in de sectie voor gekleurde acteurs. Soms gaat het hek open en kan ik terecht op het blanke speelplein, waar de volwaardiger rollen worden verdeeld.” Dat hek gaat niet vaak open: in de vijf jaar dat ze nu als actrice werkt, is haar rol in *Moordvrouw* de enige die niet refereert aan haar huidskleur of afkomst.

In haar vierde jaar op de Toneelacademie heeft Rahmani empirisch onderzoek gedaan naar de representatie van Noord-Afrikaanse en Midden-Oosterse allochtonen in de Nederlandse populaire film in de periode 2001-2014. Ze toonde aan dat gelijkwaardige representatie van

allochtonen achterloopt. Het Nederlands Filmfonds en de acteursbelangenorganisatie ACT hebben haar onderzoek ter harte genomen; zij willen dat er meer Nederlandse films worden ontwikkeld waarin de culturele diversiteit van de maatschappij naar voren komt. Rahmani plukt daar (nog) niet de vruchten van. “Ondanks de goede intenties van de sectorpartijen verwacht ik niet dat de bestaande segregatie het komend decennium wezenlijk zal veranderen.”

Nog meer dromen

Soms speelt de actrice met de gedachte terug te keren naar het vakgebied waar ze wel op haar kwaliteiten wordt beoordeeld. “Als het zover komt, zal dat eerder in de wetenschappelijke of beleidsmatige

hoek zijn dan als arts. Maar ik ben nog niet klaar in het artistieke werkveld. Ik heb nog meer dromen.” Zo werkt de arts-actrice nu aan een filmscript. “Daar kan ik mijn creativiteit en intelligentie in kwijt en op deze manier hoop ik betere kansen te creëren voor mijzelf en voor anderen. De identiteit van de karakters in het script is veelzijdig en niet gereduceerd tot huidskleur of afkomst. Dat is ook hoe ik graag zou worden gezien.”

Dijkdrift

Mehrnoush Rahmani is deze zomer te zien in de muziektheatervoorstelling *Dijkdrift* op het Karavaan Festival (24 t/m 29 mei) en op het Oerol Festival (10 t/m 19 juni). Meer informatie: dijkdrift.nl